

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1632/17-U

Název	Základní škola Chomutov, Na Příkopech 895
Sídlo	Na Příkopech 895, 430 02 Chomutov
E-mail	miloslav.hons@3zscv.cz
IČ	46 789 685
Identifikátor	600 077 349
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Hons
Zřizovatel	Statutární město Chomutov
Místo inspekční činnosti	Na Příkopech 895, 430 02 Chomutov
Termín inspekční činnosti	31. 10. 2017 – 3. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/20014 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném v kontrolovaném období. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, školní družinou a školním klubem podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Zjišťování, hodnocení a kontrola naplňování principů společného vzdělávání.

Charakteristika

Právnícká osoba, Základní škola Chomutov, Na Příkopech 895, příspěvková organizace (dále „škola“) byla zřízena na dobu neurčitou. V souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny.

Od 1. 9. 2017 došlo ke snížení kapacity školy ze 750 na 690 žáků a byla zvýšena kapacita školní jídelny z 500 na 650 strávníků. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole je využit z 83 %. K 30. 9. 2017 škola vykazovala 574 žáků v 22 třídách, 29 žáků se zdravotním postižením a 13 cizinců, z toho 11 s trvalým pobytem na území ČR. Škola má 6 oddělení školní družiny a školní klub, který zastřešuje realizované zájmové kroužky a žáci v něm mohou trávit bezúplatně čas v době mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Ke dni inspekční činnosti bylo k zájmovému vzdělávání ve školní družině přihlášeno 180 účastníků za měsíční úplat 100 Kč, do zájmových útvarů školního klubu dochází 66 účastníků za měsíční poplatek 50 Kč.

Škola se zapojila do projektu „Inkluzivní vzdělávání v Chomutově“.

Další informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách www.3zscv.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola poskytuje vzdělávání na základě koncepčních záměrů, které se promítají do cílů vzdělávání stanovených ve školních vzdělávacích programech. Organizační struktura školy je vytvořena s ohledem na velikost a podmínky subjektu. Ředitel školy, který působí ve funkci 21. rokem, delegoval dílčí pravomoci i povinnosti na zástupkyně pro 1. a 2. stupeň, včetně některých specializovaných činností. Dalšími specializovanými činnostmi jsou pověřeni školní psycholožka a školní speciální pedagog (využit z projektu „Inkluzivní vzdělávání“) a školní metodik prevence. Organizace vzdělávání není zcela efektivní. Výchovná poradkyně a školní psycholožka nemají jednoznačně vymezené kompetence. Část činností týkajících se poradenské pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) byla přenesena na školní psycholožku současně s povinnostmi výkaznictví žáků s potřebou podpůrných opatření. Systematická kooperace činností asistentů pedagoga a jejich metodické vedení nebylo v době inspekční činnosti nastaveno. Kumulace povinností školní psycholožky, nejasně nastavená pravidla komunikace všech členů školního poradenského pracoviště a organizace vzdělávání, kdy koordinátor inkluze je využíván především jako další pedagogický pracovník ve třídách, neumožňuje realizaci podpory všem účastníkům (žákům, pedagogům, zákonným zástupcům) v plném rozsahu. Rovněž působení jednoho asistenta pedagoga ve dvou různých třídách snižovalo kvalitu podpory žáků ve výuce hlavních předmětů kurikula. Činnost školního poradenského pracoviště byla v době inspekční činnosti spíše formální.

Chybně je nastavena organizace zájmového vzdělávání. V jedné učebně se setkávají zároveň účastníci školní družiny a školního klubu, mohou sem docházet i žáci na polední přestávku, a protože dohled zajišťuje pouze jedna vychovatelka, není zaručeno kvalitní plnění vzdělávacího programu školní družiny.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která projednává zejména otázky prospěchu a chování žáků, zabývá se výsledky vzdělávání, ale pouze konstatuje stav v dané oblasti. Při řízení pedagogického procesu jsou využívány také metodické orgány školy, které přispívají k realizaci výchovně vzdělávacích cílů a sumarizují výsledky vzdělávání. Nastavení kontrolního systému a chybějící zpětnovazební mechanismy neodhalily nedostatky

ve vedení školní matriky, nedostatky byly zjištěny také ve vnitřním řádu školní družiny a školního klubu.

Vzdělávání ve škole zajišťovalo v době inspekce 32 učitelů, z nichž tři nesplňovali podmínky odborné kvalifikace, šest vychovatelek školní družiny a pět asistentek pedagoga. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků svým obsahem a zaměřením podporuje profilaci školy. Další vzdělávání pedagogů bylo ve sledovaném období zaměřeno především na společné vzdělávání, na rozvoj jazykových dovedností, zvyšování znalostí a dovedností pro zvládnutí metod Hejného matematiky apod., partnerská účast v projektu zřizovatele „Inkluzivní vzdělávání v Chomutově“ umožňuje účast na jazykových kurzech a výukových pobytech s orientací na inkluzivní vzdělávání. Vedení školy podporuje výměnu zkušeností mezi pedagogy, umožňuje vzájemné hospitace, avšak tyto aktivity se do kvality výuky efektivně nepromítly. Při personálním zajištění školního roku ředitel nezhledil nedostatečné pedagogické zkušenosti začínající učitelky a pověřil ji výukou v prvním ročníku. Také metodická podpora, kterou jí poskytoval zkušený pedagog, byla nedostačující, což se negativně projevilo ve výuce.

Škole se daří získávat další finanční zdroje formou darů, příspěvků a dotací v rámci projektových aktivit, což je přínosem k zajištění vyšší kvality poskytovaného vzdělávání. Ke zlepšení materiálních podmínek přispívá spolupráce se Sdružením rodičů a přátel školy při ZŠ Chomutov, které škole poskytuje věcné dary. Finančním darem od statutárního města Chomutova byla podpořena činnost školního klubu a volnočasových aktivit dětí. V letošním školním roce se škola zapojila do programu ERASMUS+, díky kterému budou zajištěny výjezdy žáků do zahraničí zaměřené na seznámení s rozdílnými životními styly a rozvoj jazykových dovedností.

Od předchozí inspekční činnosti škola prošla rozsáhlou rekonstrukcí zejména vnější částí budovy. Disponuje dvěma tělocvičnami a menším venkovním sportovištěm, které zajišťuje dostatečné sportovní vyžití žáků i účastníků zájmového vzdělávání. Učebny výpočetní techniky se postupně modernizují. Pro výuku cizích jazyků byly upraveny učebny, praktika přírodovědných předmětů probíhají v laboratoři. Praktické dovednosti mohou žáci rozvíjet ve školní dílně, která byla nově dovybavena a v kuchyňce. Zájmové vzdělávání probíhá v šesti odděleních školní družiny, 4 oddělení se nacházejí v pavilonu se samostatným vchodem. Jedno ze dvou oddělení v hlavní budově bylo upraveno a slouží zároveň účastníkům školního klubu v době mezi zájmovými kroužky. Jednotlivá oddělení jsou vybavena didaktickými hrami a hračkami rozvíjejícími tvořivost žáků, vybavení je postupně doplňováno a obnovováno. Knižní fond žákovské knihovny umístěný v oddělení školní družiny i knižní koutky ve škole obsahují zastaralé tituly, které nespádají svým obsahem do literatury vhodné pro žáky.

Dohledy o přestávkách a v průběhu školních i mimoškolních akcí byly zajištěny. Vstup do školy je personálně zabezpečen proti vniknutí a pohybu cizích osob. Žáci jsou seznamováni se školním řádem a prokazatelně poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví podle předepsané osnovy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Základní vzdělávání ve sledovaném období probíhalo dle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP ZV“) s motivačním názvem „Klíč k životu“, s platností od 1. 9. 2017. Vzdělávací nabídka vychází ze záměrů podporovat práci s výpočetní a komunikační technikou, sportovní výchovu a výuku cizích jazyků. Disponibilní hodiny jsou využity k posílení hlavních předmětů kurikula, informatiky a vzdělávacích oblastí člověk a jeho svět a člověk

a příroda. V 7. a 9. ročníku si žáci volí z nabídky volitelných předmětů z oblasti informační a komunikační technologie. Výuka anglického jazyka je realizována od 1. ročníku. Při výuce matematiky škola využívá metodu profesora Hejného ve všech třídách 1. stupně a od aktuálního školního roku i v 6. ročníku. Při výuce českého jazyka je využívána genetická metoda čtení.

Pozitivním znakem navštívených hodin byla klidná pracovní atmosféra podporující učení a vstřícný přístup vyučujících k žákům. Žáci dodržovali stanovená pravidla. Některé hodiny začínaly seznámením s průběhem hodiny, cíl vzdělávání bylo v některých hodinách možné jen obtížně identifikovat, protože učitelé pracovali spíše s tématem. Závěry vyučovacích jednotek mnohdy probíhaly v časové tísní, často bez závěrečného shrnutí, či hodnocení vyučujícím anebo žáky.

Ve většině sledovaných hodin na 2. stupni nebyl jednoznačně stanovován cíl a chyběla jeho reflexe v závěru hodin, dominovala frontální výuka, ve které byli žáci převážně pasivními příjemci informací. Větší pestrost metod a forem vedoucích žáky k aktivitě se vyskytovala na 1. stupni, stejně jako prostor pro adekvátní sebehodnocení. K sebereflexi a ke vzájemnému hodnocení byli žáci druhého stupně vedeni sporadicky. Někteří pedagogové využívali k hodnocení portfolia žáků. V hodinách českého jazyka na 1. stupni žáci pracovali s chutí, dle předem nastavených pravidel. Učitelé žáky zapojovali do činností, využívali aktivizační metody. Bylo respektováno tempo práce žáků s potřebou vyšší časové dotace, ale úkoly byly stejně náročné pro žáky – cizince. Přiměřená diferenciací se objevila pouze výjimečně.

Rozdílná byla výuka anglického jazyka, která se odvíjela od osobnosti učitele. Ve většině sledovaných hodin byli žáci učitelem podporováni při rozvoji komunikativních dovedností, měli dostatečný prostor pro porozumění mluveného textu a zapojení se do rozhovorů. Odpovídali na jednoduché otázky, vyhledávali potřebné informace v textu. V hodině na 2. stupni nebyla věnována žákům dostatečná podpora při práci s novým textem, průběh hodiny byl jednotvárný, aktivní byl především pedagog.

Zájmové vzdělávání ve školním klubu probíhá podle školního vzdělávacího programu školního klubu, kromě spontánních aktivit a příležitostných akcí, je stěžejní nabídkou řada zájmových sportovních, vzdělávacích i estetických zájmových útvarů, které vedou kromě pedagogů školy i externí zaměstnanci. Škole se daří reagovat nabídkou na aktuální zájem účastníků. Sledovaná spontánní činnost ve školní družině podporovala rozvoj osobnosti účastníků zájmového vzdělávání. Nabídka zájmového vzdělávání a různorodé zájmové kroužky, které fungují při školní družině, umožňují žákům smysluplně naplňovat volný čas.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni formou elektronické žákovské knížky, na rodičovských schůzkách, případně probíhají individuální setkání. Mechanismy a kritéria hodnocení, stanovená ve školním řádu, nebyla školou dodržována. Za identické porušení školního řádu žáci dostali výchovná opatření různého stupně. Ředitelské důtky ředitel školy žákům udělil bez projednání s pedagogickou radou.

Výsledky vzdělávání žáků v jednotlivých třídách jsou uvedeny ve výroční zprávě. Škola využívá externí testování, předmětové komise hlavních předmětů vyhodnocují výsledky písemných prací žáků paralelních tříd, avšak opatření ke zlepšení neprobíhají systematicky. Přes zvyšující se rozdíl mezi žáky úspěšnými a neúspěšnými nejsou nastavena systémová opatření, která by směřovala ke zvýšení úspěšnosti žáků.

Není vytvořen jednotný způsob podpory žáků s rizikem školní neúspěšnosti. Z projektu byly zajištěny programy a mimoškolní aktivity zaměřené na usnadňování přechodu žáků mezi stupni vzdělání (doučování a vzdělávací kroužky). Žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí nemají kvalitní domácí zázemí a podporu, což se negativně odráží v jejich připravenosti na výuku. Vysoká absence některých žáků neumožňuje průběžnou klasifikaci, probíhá dodatečné hodnocení. Příčinou neomluvené absence škola přičítá vlivu rodinného prostředí a nepřizpůsobení se školnímu režimu. Jazyková bariéra žáků cizinců negativně ovlivňuje socializaci a jejich začlenění do vzdělávání. Snahou učitelů je rozvíjet jejich schopnost komunikace a porozumění v českém jazyce. Vedení školy však tyto aktivity systematicky neplánuje ani nesleduje v rámci hospitační činnosti.

Škola realizuje podpůrná opatření 1. stupně, v případě potřeby navrhne zákonným zástupcům návštěvu školského poradenského zařízení, jehož doporučení poté škola respektuje. Materiály žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou přehledně zpracovány, pedagogové je mají k dispozici elektronicky. V některých třídách, kde působil asistent pedagoga, byla patrná nejistota pedagogů při spolupráci s nimi, nebo asistent nebyl veden k poskytování podpory žákům a jeho přítomnost nebyla plně využita.

Výchovné problémy jsou řešeny školní metodičkou prevence a výchovnou poradkyní. Škola pořizuje záznamy jednání se žáky i se zákonnými zástupci, závěry však ne vždy směřují ke stanovení dalších kroků a cílů vedoucích k vyřešení situace. Škola má nastaven systém práce s třídními kolektivy, ve kterých se vyskytují častější problémy. Jsou realizovány tzv. harmonizační dny 1. a 6. ročníku, žáci participují na vytváření třídních pravidel chování, dle potřeby v některých třídách probíhají třídnické hodiny. V aktuálním školním roce je minimální preventivní program zaměřen na výchovu ke zdravému životnímu stylu a rozvoj a podporu sociálních kompetencí.

Kariérové poradenství je poskytováno již v rámci výuky v 8. ročníku, kde jsou žáci seznamováni s možnostmi studia na střední škole. Zástupci středních škol jsou zváni na odpolední vyučování, žáci docházejí na praktické ukázky s možností vyzkoušení na technickou střední školu, škola využívá i nabídku gymnázia – praktické ukázky výuky. Poradenská pomoc při výběru zaměstnání je poskytována školním psychologem, žákům je nabízen test profesní orientace.

Získané vědomosti, dovednosti a schopnosti si žáci ověřují ve znalostních a dovednostních soutěžích. Škola pravidelně připravuje řadu školních soutěží (sportovní, recitátorské). Na okresní i regionální úrovni se žáci účastní olympiád a sportovních soutěží. Úspěchem byl postup do krajských kol olympiád v matematice a zeměpise.

Škola navazuje partnerské vztahy, které napomáhají úspěšné realizaci ŠVP. Pro školu je významná spolupráce se základními i středními školami regionu i mimo něj (např. pravidelné aktivity žáků v dílnách a na dalších odborných pracovištích středních škol), ale také s regionálními sportovními a kulturními organizacemi. Přínosná jsou dlouholetá partnerství s několika zahraničními školami, kde pedagogové sbírají zkušenosti o zahraničních vzdělávacích systémech a společně s žáky rozvíjejí své jazykové dovednosti. Škola úspěšně spoluorganizuje mezinárodní akce a vzájemně s ostatními školami spolupracuje v podobě grantů v programu ERASMUS+ KA1 a KA2.

Závěry

Hodnocení vývoje

Škola dlouhodobě pokračuje v rozvíjení jazykových kompetencí žáků (vyučuje anglický jazyk od 1. třídy), na prvním stupni úspěšně využívá ve výuce matematiky Hejného metodu, zařadila čtení genetickou metodou.

Od poslední inspekční činnosti došlo k mírnému zlepšení prostorových a materiálních podmínek (výškově nastavitelný žakovský nábytek, vybavení dílen, postupná rekonstrukce budovy, vznik prostoru pro školní družinu a školní klub aj.).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Ředitel školy nenastavil autoevaluační systém a nepřijímá opatření, která by vedla ke zlepšování práce školy.

V průběhu vzdělávání se negativně projevuje chybějící metodické vedení pedagogů.

Nedostatky byly shledány především ve struktuře většiny vyučovacích hodin.

Výsledky vzdělávání jsou pouze sumarizovány, nejsou přijímána adekvátní opatření ke zlepšení prospěchu.

Společné vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání ve školním klubu a v jednom oddělení školní družiny v jedné učebně neumožňuje naplňování školního vzdělávacího programu v plném rozsahu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Systematicky analyzovat dosažené výsledky vzdělávání žáků a přijímat účinná opatření, která by vedla ke zkvalitnění vzdělávání.

Pro zvýšení efektivity vzdělávacího procesu se při hospitační činnosti zaměřit na práci s výukovým cílem směřujícím k očekávanému výstupu žáka a ověření jeho naplnění, na využívání aktivizujících metod a forem práce zejména na 2. stupni, vedení žáků ke schopnosti sebehodnocení a vzájemného hodnocení. V návaznosti na zjištění z hospitační činnosti poskytovat pedagogům metodickou podporu, která by vedla k odstranění nedostatků. Metodicky se zaměřit na poskytování systematické podpory žákům – cizincům.

Nastavit pravidla pro práci školního poradenského pracoviště tak, aby byly jasně vymezeny kompetence jejich členů, zajištěno předávání informací a dostatečné metodické vedení pedagogů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č. j. 07-4./OŠ/2010 (ze dne 30. 3. 2010) včetně Dodatku č. 1 s účinností od 1. 7. 2017 (ze dne 19. 6. 2017)
2. Rozhodnutí MŠMT č. j. MSMT-17175/2017-4 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2017 (ze dne 29. 6. 2017) týkající se změny nevyššího povoleného počtu žáků školy
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje č. j. 549/SMT/2017/4 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2017 (ze dne 10. 2. 2017) týkající se změny nejvyššího povoleného počtu stravovaných ve školském zařízení
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 9. 10. 2017)
5. Výroční zprávy o činnosti za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
6. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 2. 1996 (ze dne 15. 1. 1996) a Potvrzení ve funkci ředitele školy od 1. srpna 2012
7. Školní řád s platností od 1. září 2017 ze dne 31. 8. 2017
8. Vnitřní řád školní družiny ze dne 31. 8. 2017
9. Vnitřní řád školního klubu ze dne 31. 8. 2017
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Klíč k životu“ platnost od 1. 9. 2017
11. Přílohy ŠVP ZV pro školní klub a školní družinu 1. 9. 2017
12. Elektronická žákovská knížka vedená ve školním roce 2017/2018
13. Záznamy o práci školní družiny (třídní knihy) vedené ve školním roce 2017/2018
14. Dokumentace k přijímání žáků a k odkladům povinné školní docházky ze školního roku 2017/2018
15. Dokumentace k výchovnému poradenství
16. Organizační řád školy ze dne 30. srpna 2017
17. Plán práce školy na školní rok 2017-2018 (včetně koncepce a zaměření školy)
18. Plán práce ředitele školy na školní rok 2017-2018
19. Plán kontrolní a evaluační činnosti na školní rok 2017-2018
20. Hospitační záznamy

21. Zápisy z jednání pedagogické rady
22. Zápisy z jednání školské rady
23. Třídní knihy ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 – vzorek
24. Školní matrika v elektronické podobě
25. Záznamy z jednání předmětových komisí a pedagogických rad ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
26. Personální dokumentace
27. Plán DVPP 2017-2018
28. Dokumentace BOZ
29. Žákovské knížky – vzorek
30. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2017/2018
31. Hospodářská dokumentace a účetní evidence týkající se finančních zdrojů školy od roku 2016 do data inspekční činnosti
32. Dokumentace týkající se projektových aktivit školy od roku 2016 do data inspekční činnosti
33. Webové stránky školy www.3zscv.cz
34. Inspekční zpráva z února 2010

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Alena Pilousová, školní inspektorka

PhDr. Alena Pilousová v. r.

Mgr. Martina Vlachová, školní inspektorka

Mgr. Martina Vlachová v. r.

Mgr. Stanislava Kudrmannová, školní inspektorka

Mgr. Stanislava Kudrmannová v. r.

Bc. Alena Chládková, kontrolní pracovnice

Bc. Alena Chládková v. r.

V Ústí nad Labem 7. 12. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miloslav Hons, ředitel školy

Mgr. Miloslav Hons v. r.

V Chomutově 8. 12. 2017